

ADVOKATFORENINGEN

Praktisk veiledning for
bedriftsadvokater om næringsliv
og menneskerettigheter

PRAKTISK VEILEDNING FOR BEDRIFTSADVOKATER OM NÆRINGS LIV OG MENNESKERETTIGHETER

FNs veiledende prinsipper vil også ha betydning for bedriftsadvokater (internadvokater/ intern juridisk avdeling), både i tilknytning til utøvelse av advokatvirksomhet, og som ansatt i næringsvirksomhet som selv vil være omfattet.

En bedrifts juridiske avdeling vil ofte være sentral i bedriftens håndtering av juridisk risiko og omdømmerisiko knyttet til «soft law», slik som FNs veiledende prinsipper og andre internasjonale instrumenter og initiativer. Advokatene i den juridiske avdelingen har dessuten god kjennskap til bedriften og dens forretningsvirksomhet, og vil derfor ofte være bedre rustet enn eksterne advokater til å bistå sin bedrift med å implementere FNs veiledende prinsipper og til å ta nødvendige initiativ der det er risiko for å forårsake, medvirke til eller bli direkte knyttet til menneskerettighetskrenkelser. Juridiske avdelinger vil derfor også ofte få ansvar for intern opplæring og veiledning om de retningslinjene bedriften har for å unngå menneskerettighetskrenkelser, korrupsjon og andre krav til ansvarlighet. Derfor er det viktig at bedriftsadvokater tilegner seg god kunnskap om FNs veiledende prinsipper og hva disse betyr for bedriften.

Bedriftsadvokater utøver også advokatvirksomhet, selv om det ikke skjer i egen virksomhet. Veiledningen i vedlegg 3 A kan derfor være nyttig som et utgangspunkt fordi den både gir generell informasjon om hva som forventes av advokater på grunnlag av FNs veiledende prinsipper og samtidig tar hensyn til de grunnleggende etiske prinsipper som ellers gjelder for advokater. Det må likevel foretas noen tilpasninger:

- ▶ Det vil ikke være naturlig at bedriftsadvokater har en egen menneskerettighetspolicy. Men det vil ofte være naturlig at bedriftsadvokater får i oppdrag å utforme bedriftens policy, retningslinjer og rutiner for håndtering av menneskerettighetsrisikoer. Dersom bedriften ikke har en policy, retningslinjer og rutiner, kan det være naturlig at den juridiske avdelingen tar initiativ til at bedriftene starter arbeidet med å oppfylle forventningene i FNs veiledende prinsipper og dessuten bidrar ved gjennomføringen av dette arbeidet og sin interne rådgivning forøvrig.
- ▶ Det er ikke naturlig at bedriftsadvokater på egen hånd setter i gang aktsomhetsvurderinger. På den annen side vil bedriftsadvokaten være godt egnet til å ta opp med relevante deler av ledelsen nødvendigheten av å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i de prosjektene bedriften setter i gang og er involvert i. Likeledes har bedriftsadvokaten, dersom advokaten har kunnskap om det, en særlig oppfordring til å ta initiativ til å avverge, forebygge og avhjelpe risikoer og brudd som bedriften forårsaker eller medvirker til, samt å ta initiativ til å avverge eller avdempe risikoer og brudd som bedriften er direkte knyttet til.

PRAKTISK VEILEDNING FOR ADVOKATER OG ADVOKATFIRMAER OM NÆRINGSLIV OG MENNESKERETTIGHETER

- ▶ Hvorledes bedriften legger opp sin måling, evaluering og eksterne rapportering, vil variere sterkt. Det samme gjelder bedriftsadvokatens rolle i dette arbeidet. Men også her vil ofte den juridiske avdelingen ha en rolle som initiativtaker og rådgiver, for å sikre at bedriften oppfyller forventningene i FNs veiledende prinsipper.